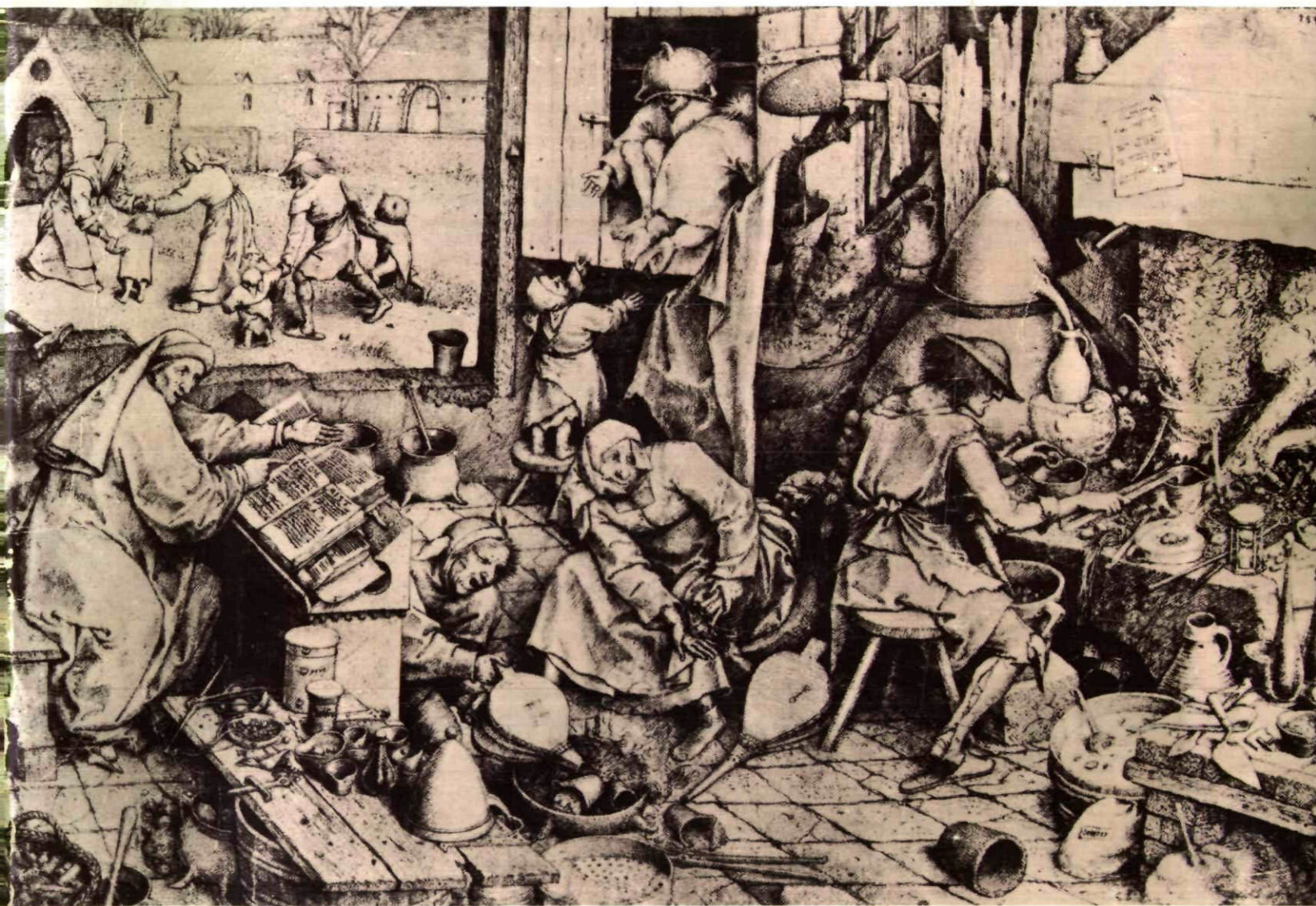

Kring voor de Geschiedenis van de Pharmacie in Benelux
Cercle Benelux d'Histoire de la Pharmacie

25-jarig Jubelfeest

1950 - 1975

25^e Anniversaire

SYNOPSIS
OVER DE
KRING VOOR DE GESCHIEDENIS VAN DE PHARMACIE IN BENELUX

Bij het 25-jarig jubileumfeest van de Kring voor de Geschiedenis van de Pharmacie in Benelux past het een kort overzicht te geven van de wording en de werking van de Kring.

Achtereenvolgens zal gehandeld worden over de stichting, het bestuur, de bijeenkomsten, het Bulletin, de ereleden, de tentoonstellingen en de catalogi ervan, de ere-medaille, de promoties.

Zoals het in een synopsis past kan alles slechts schematisch behandeld worden ; voor meer details wordt verwezen naar de literatuuropgave.

Voor hen die het initiatief namen en voor allen die meewerkten om de Kring groot te brengen moge deze synopsis een getuigenis zijn van hulde en dankbaarheid ; voor alle belangstellenden een aansporing om mee te doen.

DR. L.J. VANDEWIELE

WORDING EN STICHTING.

De Kring voor de Geschiedenis van de Pharmacie in Benelux werd gesticht te Rotterdam op 18 april 1950.

Aan de stichting waren heel wat besprekingen voorafgegaan. Tijdens de Algemene Vergadering van de Fédération Internationale Pharmaceutique (FIP) in 1949 te Amsterdam hadden historici van de farmacie gelegenheid van gedachten te wisselen over de vraag of een vereniging op dit gebied in Benelux-verband mogelijk en wenselijk zou zijn. De vraag werd bevestigend beantwoord, immers de gebieden die thans Benelux vormen waren vroeger historisch zo samengegroeid, dat men de geschiedenis van deze gebieden feitelijk niet kan scheiden.

Een oproep werd door Dr. P.H. Brans in de farmaceutische tijdschriften gepubliceerd, waarin zij die belangstelling hadden voor de geschiedenis van de farmacie verzocht werden zich kenbaar te maken.

De antwoorden waren niet talrijk, maar getuigden van belangstelling en entoesiasme, zodat besloten werd een bijeenkomst te beleggen. De oproep voor deze vergadering werd ondertekend door Dr. P.H. Brans (Rotterdam), Prof. Dr. J. Gillis (Gent), Apr. P. Vande Vyvere (Brugge), Apr. L. Vandewiele (Gent), Dr. D.A. Wittop Koning (Amsterdam) en deze vond plaats te Rotterdam op 18 april 1950. Er werd besloten over te gaan tot stichting van de Kring en een bestuur te benoemen, samengesteld :

President : Dr. P.H. Brans (Rotterdam)

Sekretaris : Apr. L. Vandewiele (Gent)

Penningmeester : Apr. I. Etienne (Verviers)

Aan het Bestuur werd opdracht verstrekt een ontwerp voor een Reglement te maken, een vergadering in België voor te bereiden en de uitgave van een „Bulletin” onder ogen te zien.

Deze eerste algemene vergadering vond plaats te Gent op 3 en 4 maart 1951. Een Reglement werd opgesteld. Als redakteuren van het Bulletin werden benoemd Apr. P. Vande Vyvere en Dr. D.A. Wittop Koning, aan welke laatste tevens de funktie van Bibliotekaris-administrateur werd toevertrouwd. In de vacature van ondervoorzitter werd voorlopig niet voorzien (functie in 1952 door Apr. A. Couvreur (Brussel) voor het eerst waargenomen).

Het startsein was gegeven, de Kring was gesticht, het werk begonnen. De balans van 25 jaar werking bewijst dat het een gelukkige start is geweest.

Apr. I. ETIENNE

Prof. Dr. J. GILLIS

Apr. P. VANDEVYVERE

Dr. P.H. BRANS

Dr. L.J. VANDEWIELE

Dr. D.A. WITTOP KONING

DE STICHTERS

BESTUUR :

- Voorzitters : Dr. P.H. Brans, Rotterdam. 1950-1961
Apr. I. Etienne, Verviers. 1961-1970
Apr. E.L. Ahlrichs, Utrecht. 1970-
- Ondervoorzitters : Dr. A. Couvreur, Brussel. 1952-1955
Apr. I. Etienne, Verviers. 1955-1961
Apr. E.L. Ahlrichs, Utrecht. 1961-1970
Apr. M. Brasseur, Fleurus. 1970-1973
Apr. E. Segers, Brussel. 1974-
- Sekretarissen : Dr. L.J. Vandewiele, Gent. 1950-1960
Dr. E. Grendel, Gouda. 1960-1966
Dr. P.A. Jaspers, Venlo. 1966-1970
Apr. B. Mattelaer, Kortrijk. 1970-
- Penningmeesters : Apr. I. Etienne, Verviers. 1950-1955
Apr. E. Segers, Brussel. 1955-1974
Apr. B. Mattelaer, Kortrijk. 1974-
- Redakteuren : Dr. D.A. Wittop Koning, Amsterdam. 1950-
Apr. P. Vande Vyvere, Brugge. 1950-1970
Dr. L.J. Vandewiele, Gent. 1970-
- Administrateurs : Dr. D.A. Wittop Koning, Amsterdam. 1950-
Apr. A. Nimax, Luxemburg. 1954-1960
Dr. A. Guislain, Marchienne. 1960-
Apr. J.B. van Gelder, Goringhem. 1974-

P.H. BRANS
Voorzitter 1950-'61
Erelid 1962-

I. ETIENNE
Penningmeester 1950-'55
Ondervoorzitter 1955-'61
Voorzitter 1961-'70
Erelid 1970-

E.L. AHLRICHS
Ondervoorzitter 1961-'70
Voorzitter 1970-

DE VOORZITTERS

A. COUVREUR
Ondervoorzitter 1952-'55
† 1955

M. BRASSEUR
Ondervoorzitter 1970-'73
† 1973

E.G. SEGERS
Penningmeester 1955-'74
Ondervoorzitter 1974-

DE ONDERVOORZITTERS

L.J. VANDEWIELE
 Sekretaris 1950-'60
 Erelid 1960-
 Redakteur 1971-

E. GRENDL
 Sekretaris 1960-'66

P.A. JASPERS
 Sekretaris 1966-'70

B. MATTELAER
 Sekretaris 1970-
 Penningmeester 1974-

DE SEKRETARISSEN

D.A. WITTOP KONING
 Redakteur 1950-
 Administrateur 1950-

P. VANDE VYVERE
 Redakteur 1950-'70
 Erelid 1973
 † 1973

A. GUISLAIN
 Administrateur 1960-

BESTUURSLEDEN

BIJEENKOMSTEN

50 bijeenkomsten werden gehouden.

Ieder jaar wordt in het voorjaar en in het najaar een kongres georganiseerd, in steden uit de Beneluxlanden. Het Bestuur, in samenwerking met iemand van ter plaatse, beijvert zich om aan de kongressisten alles te tonen, wat aldaar op het gebied van de geschiedenis van de farmacie van belang is en laat het neusje van de zalm genieten van kunstschaten en eigenaardigheden, die de streek te bieden heeft.

Alzo werd achtereenvolgens vergaderd te Gent (1951), Gouda (1951), Brussel (1952), Amsterdam (1952), Rotterdam (1953), Brugge (1953), Luxemburg (1954), Hasselt en Maaseik (1955), Breda (1955), Antwerpen (1956), Utrecht (1956), Leuven (1957), Bergen (1958), Gouda (1958), Luik (1959), Maastricht (1959), Middelburg (1960), Dordrecht (1961), Doornik (1961), Mechelen (1962), Leiden (1962), Diest en Hasselt (1963), 's-Hertogenbosch (1963), Haarlem (1964), Venlo en Maaseik (1965), Kortrijk (1965), Den Haag (1966), Charleroi (1966), Zutphen en Arnhem (1967), Oudenaarde (1968), Delft (1968), Luxemburg (1969), Amsterdam (1970), St.-Niklaas (1970), Heerlen (1971), Orval (1971), Amersfoort (1972), St.-Amand-les-Eaux en Valenciennes (1972), Antwerpen (1973), Eindhoven (1974), Ieper (1974), Gent (1975).

Aldus is de jubileumvergadering te Gent de 50ste in de rij, wanneer wij de stichtingsvergadering te Rotterdam en de zeven Benelux-kongressen bijrekenen, die mede door de Kring worden georganiseerd, in het raam van de Geschiedenis der Wetenschappen. Deze driejaarlijkse kongressen worden georganiseerd in samenwerking met het Genootschap voor Geschiedenis der Geneeskunde, Wiskunde, Natuurwetenschappen en Techniek (GeWiNa), de Groupe Luxembourgeois d'Historiens des Sciences, het Belgisch Komitee voor de Geschiedenis der Wetenschappen, het Zuidnederlands Genootschap voor de Geschiedenis der Geneeskunde, Wiskunde en Natuurwetenschappen (Zuid GeWiNa), het Nationaal Centrum voor de Geschiedenis der Wetenschappen en het Centre d'Histoire des Sciences et des Techniques U.C.L.

Deze Benelux-kongressen vonden plaats te Haarlem (1954), Brussel en Leuven (1957), Luxemburg (1960), Leuven (1964), Maastricht (1967), Luxemburg (1970) en te Gent (1973).

De bijeenkomsten van de Kring hebben hun belang bewezen ; heel wat wetenschappelijke voordrachten werden gehouden, heel wat tentoonstellingen ingericht waardoor heel wat partikulier bezit aan het licht kwam, heel wat bezoeken aan tentoonstellingen, musea en bezienswaardigheden werden afgelegd en niet het minst waardevol is het feit dat deze bijeenkomsten gegroeid zijn tot een gezellig treffen van allemaal vrienden ondereen !

Cercle Benelux d'Histoire de la Pharmacie
Kring voor de Geschiedenis van de Pharmacie in Benelux

BULLETIN No 1
JUNI 1951

Redacteurs / Apoth. P. van de Vyvere, Brugge
Rédaction / Dr. D. A. Wittop Koning, Amsterdam

BULLETIN

50 Bulletins werden uitgegeven gedurende de 25 jaar van het bestaan van de Kring.

Dit gemiddelde van 2 's jaars beduidt helemaal niet dat het Bulletin regelmatig 2 maal per jaar is verschenen. Er was een jaar met 5 nummers en één zonder Bulletin. Ook de mise en pages laat heel wat te wensen over.

Deze gebreken kunnen moeilijk op de rug van de redacteuren geschoven worden, daar die, wegens de geringe financiële mogelijkheden van de Kring, voor het drukken verplicht zijn om gastvrijheid te verzoeken bij andere tijdschriften. Het meest wordt beroep gedaan op het Farmaceutisch Tijdschrift voor België, het Pharmaceutisch Weekblad en het Bulletin de Pharmacie (Brussel). De Kring is er dankbaar voor.

Doch al is de Bulletin-reeks geen impressionerend noch esthetisch drukwerk, toch zal het niemand ontgaan, die de kumulatieve index, verschenen in nr. 50, naslaat, wat een goudmijn voor de studie van de geschiedenis van de farmacie, vooral in de Nederlanden, hier samengebracht werd.

Deze Bulletins zijn niet alleen waardevol om het dokumentatiemateriaal die zij bevatten, zij leggen daarenboven getuigenis af van het entoesiasme en het idealisme, die zovelen hebben begeesterd om het verleden van de farmacie te bestuderen. Zij vormen een blijvend document van het vele werk dat in de Kring werd gepresteerd.

**Cercle Benelux
d'Histoire de la Pharmacie**

Fonde le 18 avril 1950

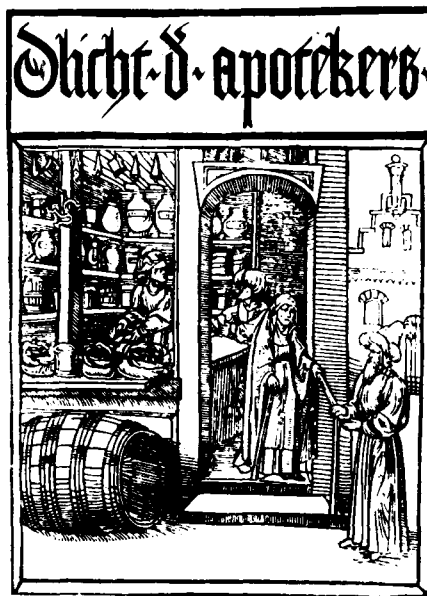
**Kring voor de Geschiedenis
van de Pharmacie in Benelux**

Opgericht 18 april 1950

Le Cercle Benelux d'Histoire de la Pharmacie, en reconnaissance des éminents services rendus, a conféré le titre de

MEMBRE d'HONNEUR

à Monsieur

De Kring voor de Geschiedenis van de Pharmacie in Benelux, kent uit erkentelijkheid voor bewezen diensten de titel van

ERELID

toe aan de Heer

Le President — De Voorzitter

De Secretaris — Le Secretaire

ERELEDEN

Op 6 oktober 1951 werden de eerste ereleden van de Kring benoemd :

Prof. Dr. G. Urdang († 1960), director of the American Institute of the History of Pharmacy. Madison (Wisconsin) U.S.A.

Dr. M. Bouvet († 1964), president van de Société d'Histoire de la Pharmacie. Paris

Prof. Dr. J.A. Häfliger († 1954), president van het Internationale Gesellschaft für Geschichte der Pharmazie. Luzern

Prof. Dr. D.R. Folch y Andreu († 1960), president van de Sociedad Española de Historia de la Farmacia. Madrid

16 april 1955 :

Prof. Dr. A.E. Vitolo, president van de Associazione Italiana di Storia della Farmacia, president van de Union Mondiale des Sociétés d'Histoire Pharmaceutique. Pisa

Prof. Dr. G.E. Dann, president van het Internationale Gesellschaft für Geschichte der Pharmazie. Kiel

22 oktober 1960 :

Dr. L.J. Vandewiele, Gent, oud-sekretaris, medestichter

28 april 1962 :

Dr. P.H. Brans, Rotterdam, oud-voorzitter, medestichter

4 april 1970 :

Apr. I. Etienne, Verviers, oud-penningmeester, oud-voorzitter, medestichter

Prof. Dr. G. Urdang
Madison U.S.A.
1951 - 1960 †

Dr. M. Bouvet
Paris
1951 - 1965 †

Prof. Dr. J. Häffiger
Luzern
1951 - 1954 †

Prof. Dr. D. Folch Andreu
Madrid
1951 - 1960 †

Prof. Dr. A. Vitolo
Pisa
1955

Prof. Dr. G. Dann
Kiel
1955

Mr. P. Julien
Paris
1970

Prof. Dr. G. Folch Jou
Madrid
1970

Prof. Dr. K. Ganzinger
Wenen
1975

Prof. Dr. A. Heyndrickx
Gent
1975

Prof. Dr. G. Sonnedecker
Madison U.S.A.
1975

Prof. Dr. H. Tartalja
Zagreb
1975

ERELEDEN

24 oktober 1970 :

De Heer P. Julien, secrétaire-général adjoint de la Société d'Histoire de la Pharmacie, sekretaris-generaal van de Union Mondiale des Sociétés d'Histoire Pharmaceutique. Paris

18 april 1971 :

Apr. P. Vande Vyvere († 1973), Brugge, redakteur, medestichter
Prof. Dr. G. Folch Jou, president van de Académie Internationale d'Histoire de la Pharmacie, president van de Sociedad Española de Historia de la Farmacia. Madrid

25 mei 1975 :

Doc. Dr. et Mag. K. Ganzinger, docent in de geschiedenis van de Farmacie. Wenen

Prof. Dr. A. Heyndrickx, oprichter van een Lectoraat in de geschiedenis van de farmaceutische wetenschappen aan de Rijksuniversiteit. Gent

Prof. Dr. G. Sonnedecker, professor in de geschiedenis van de farmacie University of Wisconsin. Madison

Prof. Dr. H. Tartalja, professor in de geschiedenis van de farmacie, sekretaris-generaal van de Académie Internationale d'Histoire de la Pharmacie. Zagreb

Een verzameling namen van mensen die zich uitzonderlijk verdienstelijk hebben gemaakt op het gebied van de geschiedenis van de farmacie of zich voor de Kring voor de Geschiedenis van de Pharmacie in Benelux op een bijzondere wijze wisten te onderscheiden.

Kunst en Farmacie

300 jaar Utrechtse Pharmacopee

tentoonstelling ter gelegenheid van de vergadering van de

KRING BENELUX VOOR DE GESCHIEDENIS VAN DE PHARMACIE

Universiteitsmuseum

Utrecht

17 November - 1 December 1956

8-13 SEPTEMBER 1958
BRUSSEL - STUDENTENHUIS

KRING VOOR DE GESCHIEDENIS VAN DE
PHARMACIE IN BENELUX

Programma
en
historische data

ter gelegenheid van de

NAJAARSVERGADERING 1959

JAN PIETER MINCKELERS, apotheker
1768-1824

TENTOONSTELLINGEN EN CATALOGI

Tijdens sommige bijeenkomsten van de Kring is het mogelijk een tentoonstelling in te richten, waarvan meestal een catalogus wordt uitgegeven. Zo werden in de loop van de 25 jaren van zijn bestaan volgende tentoonstellingen georganiseerd :

1952. BRUSSEL - Musée du Livre.
Tentoonstelling : Oude farmaceutische, botanische en geneeskundige boeken uit de verzameling van Dr. Apr. A. Couvreur.
1953. ROTTERDAM - Gebouw van het Departement Rotterdam van de K.N.M.P.
Tentoonstelling : Farmaceutische Ex-libris (Dr. P.H. Brans).
1956. UTRECHT - Universiteitsmuseum.
Tentoonstelling : „300 jaar Utrechtse Pharmacopee” (Dr. J.C. van Cittert - Eymers en Dr. D.A. Wittop Koning).
Catalogus : „300 jaar Utrechtse Pharmacopee”.
1957. BRUSSEL - Studentenhuis.
Tentoonstelling : „Kunst en Farmacie” (Apr. E. Segers).
Catalogus : „Kunst en Farmacie”, „Art et Pharmacie”.
1958. BERGEN - Stadsbibliotheek.
Tentoonstelling : „Histoire de la Pharmacie à Mons et dans le Hainaut” (Apr. M. Brasseur).
Catalogus : „Histoire de la Pharmacie à Mons et dans le Hainaut”.
1958. GOUDA - Catharinagasthuis.
Tentoonstelling : „Schoonheid in de Pharmacie” (Dr. E. Grendel en Dr. J. Schouten).
1959. MAASTRICHT - Natuurhistorisch Museum.
Tentoonstelling : „De oude apotheek van het Maasland (Dr. P.H. Brans, Dr. E.M. Kruytzer, Dr. E.C. Hollman en R.M. Nadaud).
Catalogus : Programma en historische data ter gelegenheid van de najaarsvergadering 1959 : „De oude Apotheek van het Maasland”. Programme et données historiques à l'occasion de la Réunion d'automne 1959 : „L'Ancienne pharmacie du Pays Mosan”.
1960. MIDDELBURG - Provinciale Bibliotheek van Zeeland.
Tentoonstelling : „Keurcollectie pharmaceutisch-historische boeken (H. Pieters).
— Museum van het Zeeuws Genootschap der Wetenschappen.
Tentoonstelling : Tien jaar Kring voor de Geschiedenis van de Pharmacie in Benelux (Dr. P.H. Brans).

MECHELEN

EN DE

FARMACIE

TENTOONSTELLING

**"FARMACEUTISCH KUNSTBEZIT
IN ZUID WEST - VLAANDEREN"**

TENTOONSTELLING

ter gelegenheid van het CONGRES van de KRING voor de
GESCHIEDENIS van de PHARMACIE in BENELUX
gehouden te DORDRECHT op 29 en 30 APRIL 1961
in MUSEUM Mr. S. van GIJN, Nieuwe Haven, DORDRECHT

BOEKEN en HANDSCHRIFTEN

WK = coll. Wittop Koning
G = coll. Grendel
v.G = coll. Museum Mr. S. van Gijn
A.D = coll. Gemeente Archief Dordrecht
UB = coll. Universiteits Bibliotheek Amsterdam

**

1. Aanstelling H. Prinse tot veldapotheker van de Prins van Oranje
1 april 1748 (A.D 819)
2. Testimonium van volbrachten leertijd als apothekersleerling
(H. Prinse verloend door het Collegium Pharmaceuticum
Dordracenum, 5 okt. 1742) (A.D 821)
- van dezelfde als candidaat in de Pharmacie, 5 okt. 1745.
3. Bewijs van toelating als meester-apotheker (H. Prinse) verloend
door het Collegium Pharmaceuticum Dordracenum, (A.D 822)
21 maart 1749
4. Testimonium van volbrachte leertijd als apothekersleerling, af-
gegeven door het Collegium Pharmaceuticum Dordracenum aan
G.J. van Meurs van Rijsort, 5 nov. 1776 (A.D 846)
5. Aanstelling van G.J. van Meurs van Rijsort tot lid van de De-
partementale Commissie van Geneeskundig Bestuur van Scheide
en Maas, residentie te Dordrecht, 15 juni 1801 (A.D 847)
6. Stedelijk Reglement Betreffende de Beoefening der Genees-, Heel-,
Vroed- en Artsenijmengkundige Wetenschappen van de Stad
Dordrecht en Herwede. Dordrecht 1809 (A.D 2025)
7. Idem, Dordrecht 1819 (A.D. 2028)
8. Idem, Dordrecht 17 maart 1854 (A.D 2050)
9. Rescriptie van de Confrerie tegen een request tot opname als
apotheker van Johannes van Viervelt 1652. (A.D 1037)
10. Reglement voor de Confrerie, mei 1666 (A.D 1029)
11. Consideratiën tot het formeren van de Confrerie der apothekers
te Dordrecht, 18 dec. 1655 (A.D 1027)
12. Notulenboek van het Collegium Pharmacia et Concordia,
1806 - 1851 (A.D 1063)

L.S.,

Tijdens de bijeenkomsten van onze vereniging is het enige
malen mogelijk geweest in de stad, waar een bijeenkomst
werd gehouden, een tentoonstelling te organiseren om dat-
gene naar voren te brengen, wat in die stad historisch van
farmaceutisch belang is geweest of in ruimere zin daarmede
in verband stond.

Door de medewerking van de staf van de Bibliotheek der
Rijksuniversiteit te Leiden was het thans mogelijk een
kleine expositie samen te stellen van werken, die in Leiden
gedrukt zijn en die de verschillende aspecten van het
apothekersvak in de loop der tijden belichten.

Uit de rijke collectie van deze Bibliotheek kon deze exposi-
tie met enige kostbare medisch-pharmaceutische handschriften
worden uitgebreid.

Van harte betuigen wij onze dank aan alle insenders: het Ge-
meentearchief, de Bibliotheek der Koninkl. Nederl. Mij. ter
bevordering der Geneeskunst, de Goudse Librye en Dr. D.A.
Wittop Koning en in het bijzonder aan de Bibliothecaris van
de Bibliotheek der Rijksuniversiteit te Leiden, die niet
alleen een gelegenheid voor de expositie beschikbaar stelde,
maar bovendien met medewerking van zijn staf onder leiding
van Dr. P.C. Boeren deze expositie heeft doen inrichten.

E.G.

KORTRIJK

6 november - 22 november 1965

1961. DORDRECHT - Museum Mr. Simon van Gijn.
Tentoonstelling : De farmaceutische geschiedenis van Dordrecht (Apr. E.G. van de Rest en Dr. E. Grendel).
Catalogus : Tentoonstelling ter gelegenheid van het Congres van de Kring voor de Geschiedenis van de Pharmacie in Benelux gehouden te Dordrecht.
1962. MECHELEN - Museum „De Zalm”.
Tentoonstelling : Mechelen en de Farmacie (Apr. R. Van den Heuvel).
Catalogus : „Mechelen en de Farmacie”.
1962. LEIDEN - Bibliotheek Rijksuniversiteit.
Tentoonstelling : Werken die in Leiden gedrukt zijn en die de verschillende aspecten van het apothekersvak belichten.
Catalogus : L.S.
1965. VENLO - Stadhuis.
Tentoonstelling : Venlose Pharmaceutica (Dr. P.A. Jaspers).
1965. KORTRIJK - Stedelijk Museum.
Tentoonstelling : Farmaceutisch Kunstbezit in Zuid West-Vlaanderen (Apr. B. Mattelaer).
Catalogus : „Farmaceutisch Kunstbezit in Zuid West-Vlaanderen”.
1966. CHARLEROI - Institut National du Verre.
Tentoonstelling : Exposition d'art pharmaceutique (Aprs. M. Brasseur, A. Gilson, A. Guislain, H. Michel-Mahaut en Ch. Michot).
Catalogus : „Exposition d'art pharmaceutique”.
— Maison des Pharmaciens.
Tentoonstelling : Leven en Werk van Apr. D.A. Van Bastelaer (1823-1907).
1968. OUDENAARDE - Kasteel Liedts.
Tentoonstelling : Oudenaarde en de Farmacie (Apr. M. De Smet).
Catalogus : „Oudenaarde en de Farmacie”.
1969. LUXEMBURG - Villa Vauban.
Tentoonstelling : Art de guérir au pays de Luxembourg (Apr. A. Nimax).
1970. ST.-NIKLAAS - Stedelijke Musea, Laboratoria Tuypens, Apoteek De Causmaecker, Lokeren.
Tentoonstellingen : uit particuliere verzamelingen.
Catalogus : Artistiek Farmaceutisch Testimonium „int soete lant van Waes” (Apr. L. De Causmaecker).

EXPOSITION
D'ART PHARMACEUTIQUE

CHARLEROI

du 15 au 30 octobre 1966

OUDENAARDE en de FARMACIE

OUDENAARDE

LIEDTS-KASTEEL
18 mei — 3 juni 1968

ARTISTIEK
FARMACEUTISCH
TESTIMONIUM

„int soete lant van Waes”

Oude pharmaceutische boeken
bijeengebracht in het Land van Herle

**PHARMACIE ET MEDECINE
D'ANTAN**

Exposition organisée
à l'occasion de la reunion commune
de la Société d'Histoire de la Pharmacie,
du Cercle Benelux d'Histoire de la Pharmacie
Kring voor de Geschiedenis van de Pharmacie in Benelux
et de la Société Française des Docteurs en Pharmacie,
à Saint-Amand-les-Eaux, Valenciennes et Orchies,
les 21 et 22 octobre 1972

VALENCIENNES

MUSEE DES BEAUX-ARTS
22 octobre - 22 novembre 1972

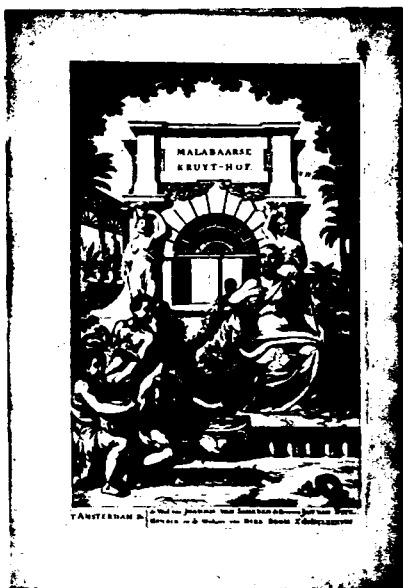
SOCIÉTÉ D'HISTOIRE DE LA PHARMACIE
CERCLE BENELUX D'HISTOIRE DE LA PHARMACIE
KRING VOOR DE GESCHIEDENIS VAN DE PHARMACIE IN BENELUX
SOCIÉTÉ FRANÇAISE DES DOCTEURS EN PHARMACIE

LA CHICORÉE
dans
L'HISTOIRE DE LA MÉDECINE
et dans
LA CÉRAMIQUE PHARMACEUTIQUE

SAINT-AMAND-LES-EAUX, VALENCIENNES, ORCHIES.
21-22 octobre 1972

TENTOONSTELLING

**Westhoek en de Farmacie
IEPER**

12 en 13 oktober 1974.

1971. HEERLEN - Stadhuis.
Tentoonstelling : Oude pharmaceutische boeken bijeengebracht in het Land van Herle (Apr. M. Heggen).
Catalogus : „Oude pharmaceutische boeken bijeengebracht in het Land van Herle”.
1972. VALENCIENNES - Musée des Beaux-Arts.
Tentoonstelling : Pharmacie et Médecine d'Antan (Apr. L. Cotinat, P. Julien e.a.).
Catalogus : „Pharmacie et Médecine d'Antan”.
- ORCHIES - Privé-verzameling A. Leroux.
Tentoonstelling : La Chicorée dans l'Histoire de la Médecine et dans la céramique pharmaceutique (A. Leroux, D.A. Wittop Koning, L. Cotinat en P. Julien).
Catalogus : „La Chicorée dans l'Histoire de la Médecine et dans la céramique pharmaceutique”.
1974. IEPER - Expositiezaal van de A.S.L.K.
Tentoonstelling : Westhoek en de farmacie (Apr. M. Delbeke) en Pharmaceutische gewichten (Apr. T. Geldof).
Catalogus : „Westhoek en de Farmacie”.

EREMEDAILLE

Slechts zeer uitzonderlijk wordt de Eremedaille van de Kring toegekend, wat de waarde ervan ten goede komt.

Een eerste maal werd deze uitgereikt te Brugge op 18 november 1956 aan de medestichter van de Kring :

APR. P. VANDE VYVERE

bij de huldiging die hem te beurt viel, ter gelegenheid van het jubileum : 30 jaar redaktiesekretaris van het Pharmaceutisch Tijdschrift voor België (1926-1956).

Een tweede maal werd de ere-medaille toegekend, ditmaal aan :

DR. P.H. BRANS

op 22 oktober 1960 in Middelburg, ter gelegenheid van het 10-jarig bestaan van de Kring, waarvan Dr. Brans de stichter en al die tijd de voorzitter was geweest.

Op het jubileumkongres 25 jaar Kring voor de Geschiedenis van de Pharmacie in Benelux, worden te Gent op 25 mei 1975 de overige medestichters onderscheiden :

APR. I. ETIENNE, Verviers, eerste penningmeester en oudvoorzitter, erelid ;

PROF. DR. J. GILLIS, ere-rector R.U.G., Gent ;

DR. L.J. VANDEWIELE, Gent, eerste sekretaris, ere-lid ;

DR. D.A. WITTOP KONING, Amsterdam, eerste administrateur en gedurende 25 jaar redakteur van het Bulletin.

PROMOTIES

Onder de vele realisaties die de Kring op zijn aktief mag schrijven vernoemen we de talrijke spreekbeurten en publikaties op het gebied van de geschiedenis van de farmacie door de leden, de vele participaties aan buitenlandse kongressen, de vrij talrijke buitenlandse onderscheidingen die aan leden van de Kring te beurt zijn gevallen, waaronder wij met fierheid de hoogste onderscheiding op dit gebied vernoemen, de „**Urdang Medal**”, aan Dr. D.A. Wittop Koning toegekend. Ook werden verscheidene leden van de Kring, om hun internationaal erkende verdiensten benoemd tot lid van de Académie Internationale d'Histoire de la Pharmacie.

Een verband mag eveneens gelegd worden tussen de Kring en de inrichting van de Couvreurzaal aan de K.U.L. en het oprichten van een lectoraat in de geschiedenis van de farmaceutische wetenschappen aan de R.U.G.

De Kring kan er zich bovendien op beroemen een stimulans geweest te zijn voor verscheidene doctorale theses en promoties :

1953. Albert Couvreur, apoteker te Brussel.
Faculté de Pharmacie te Straatsburg.
Promotor : Prof. Y. Volmar.
Thesis : La Pharmacie et la Thérapeutique au XVIIIe siècle, vues à travers le Journal Encyclopédique de Pierre Rousseau à Bouillon.
1957. Elize Grendel, apoteker te Gouda.
Universiteit van Amsterdam.
Promotor : Prof. Dr. Ir. R.J. Forbes.
Thesis : De ontwikkeling van de Arsenijbereidkunde in Gouda tot 1805.
1959. André Guislain, apoteker te Brussel.
Faculté de Pharmacie te Straatsburg.
Promotor : Prof. P. Duquénois.
Thesis : Contribution à l'Histoire de la Pharmacie en Belgique sous le Régime français (1794-1814).

1962. Leo Vandewiele, apoteker te Gent.
Faculteit van de Geneeskunde afd. Farmacie van de Rijksuniversiteit Gent.
Promotor : Prof. Dr. R. Ruysen.
Thesis : De Grabadin van Pseudo-Mesues (XIe-XIIe eeuw) en zijn invloed op de ontwikkeling van de farmacie in de Zuidelijke Nederlanden.
1966. Paul Jaspers, apoteker te Venlo.
Universiteit van Amsterdam.
Promotor : Prof. Dr. Ir. R.J. Forbes.
Thesis : De ontwikkeling van de Pharmacie in Limburg gedurende de Franse Tijd (1794-1814).
1967. Wilhelmus Franciscus Daems, apoteker te Arlesheim.
Rijksuniversiteit te Leiden.
Promotors : Prof. Dr. G.I. Lieftinck en Prof. Dr. Ir. R.J. Forbes.
Thesis : Boec van Medicinen in dietsche, een Middelnederlandse compilatie van medisch-farmaceutische literatuur.

LITERATUUR :

- P.H. Brans, 5 Jaar „Kring voor de Geschiedenis van de Pharmacie in Benelux". Bulletin 12, november 1955.
- Id., Cinq années d'activité du Cercle Benelux d'Histoire de la Pharmacie. Bulletin 14, december 1956.
- Id., Le deuxième lustre du Cercle Benelux d'Histoire de la Pharmacie. Bulletin 28, december 1961.
- Id., Bij het Tweede Lustrum van de Kring voor de Geschiedenis van de Pharmacie in Benelux. Bulletin 29, maart 1962.
- B. Mattelaer, Twintig jaar farmaciegeschiedenis in Benelux. Bulletin 44, februari 1972.

BIBLIOGRAPHIE

P.H. Brans : 5 Jaar „Kring voor de Geschiedenis van de Pharmacie in Benelux”. Bulletin n° 12 de novembre 1955.

P.H. Brans : Cinq années d'activité du Cercle Benelux d'Histoire de la Pharmacie. Bulletin n° 14 de décembre 1956.

P.H. Brans : Le deuxième lustre du Cercle Benelux d'Histoire de la Pharmacie. Bulletin n° 28 de décembre 1961.

P.H. Brans : Bij het tweede Lustrum van de Kring Benelux voor de Geschiedenis van de Pharmacie in Benelux. Bulletin n° 29 de mars 1962.

B. Mattelaer : Twintig jaar farmaciegeschiedenis in Benelux. Bulletin n° 46 de février 1972.

1962. Leo Vandewiele, pharmacien à Gand.
Faculteit van de Geneeskunde afd. Farmacie van de Rijksuniversiteit Gent.
Promoteur : Prof. Dr. R. Ruysen.
Thèse : De Grabadin van Pseudo-Mesues (XIe-XIIe eeuw) en zijn invloed op de ontwikkeling van de farmacie in de Zuidelijke Nederlanden.
1966. Paul Jaspers, pharmacien à Venlo.
Université d'Amsterdam.
Promoteur : Prof. Dr. Ir. R.J. Forbes.
Thèse : De ontwikkeling van de Pharmacie in Limburg gedurende de Franse Tijd (1794-1814).
1967. Wilhelmus Franciscus Daems, pharmacien à Arlesheim.
Rijksuniversiteit de Leyde.
Promoteurs : Prof. Dr. G.I. Lieftinck et Prof. Dr. Ir. R.J. Forbes.
Thèse : Boec van Medicinen et dietsche, een Middelnederlandse compilatie van medisch-farmaceutische literatuur.

PROMOTIONS

En plus des multiples réalisations que le Cercle Benelux peut insérer dans le cadre de ses activités, notons les nombreuses communications et publications de ses membres dans les domaines de l'Histoire de la Pharmacie, leurs nombreuses participations à des Congrès à l'étranger, les multiples distinctions honorifiques étrangères qui leur ont été attribuées pour leurs mérites, parmi lesquelles nous avons la fierté de citer la plus haute distinction internationale en ce domaine, la Médaille Urdang, attribuée au Dr. D.A. Wittop Koning.

Plusieurs membres du Cercle Benelux ont également été nommés Membres de l'Académie Internationale d'Histoire de la Pharmacie, en reconnaissance pour leurs travaux.

Le Cercle Benelux est aussi associé à la création de la Salle Albert Couvreur, à l'U.C.L. et à l'instauration d'un Lectorat en histoire des sciences pharmaceutiques à la R.U.G.

Le Cercle Benelux peut également considérer avoir stimulé la présentation de diverses thèses de doctorats en histoire de la pharmacie :

- 1953. Albert Couvreur, pharmacien à Bruxelles.
Faculté de Pharmacie à Strasbourg.
Promoteur : Prof. Y. Volmar.
Thèse : La Pharmacie et la Thérapeutique au XVIIIe siècle, vues à travers le Journal Encyclopédique de Pierre Rousseau à Bouillon.
- 1957. Elize Grendel, pharmacien à Gouda.
Université d'Amsterdam.
Promoteur : Prof. Dr. Ir. R.J. Forbes.
Thèse : De ontwikkeling van de Artsenijbereidkunde in Gouda tot 1805
- 1959. André Guislain, pharmacien à Bruxelles.
Faculté de Pharmacie à Strasbourg.
Promoteur : Prof. P. Duquénois.
Thèse : Contribution à l'Histoire de la Pharmacie en Belgique sous le Régime français (1794-1814).

MEDAILLE D'HONNEUR

La Médaille d'Honneur du Cercle n'est décernée qu'à titre tout à fait exceptionnel, ce qui en fait sa valeur. La première fois qu'elle fut attribuée, ce fut à Bruges, le 18 novembre 1956, au membre-fondateur du Cercle, le

PHN P. VANDE VYVERE

conjointement au jubilé célébrant les 30 années qu'il avait consacrées au secrétariat de rédaction du Pharmaceutisch Tijdschrift de Belgique (1926-1956).

Une seconde Médaille d'Honneur du Cercle fut décernée au

DOCTEUR P.H. BRANS

le 22 octobre 1960, à Middelbourg, à l'occasion du 10ème anniversaire du Cercle, dont le Dr. P.H. Brans est Membre-Fondateur et qui durant toute cette période en fut le Président.

A l'occasion du jubilé célébrant les 25 ans du Cercle d'Histoire de la Pharmacie en Benelux, la Médaille d'Honneur est décernée au :

PHN I. ETIENNE, Verviers, premier Trésorier et ancien Président du Cercle. Membre-Fondateur. Membre d'Honneur.
PROF. DR. J. GILLIS, Gand, Recteur-honoraire de la R.U.G., Membre-Fondateur.

DR. L.J. VANDEWIELE, Gand, Premier Secrétaire. Membre-Fondateur. Membre d'Honneur.

DR. D.A. WITTOP KONING. Amsterdam. Premier Administrateur, Rédacteur du Bulletin depuis 25 ans, Membre-Fondateur.

1971. HEERLEN - Hôtel de Ville.
Exposition : Oude pharmaceutische boeken bijeengebracht in het land van Herle (Apr. M. Heggen).
Catalogue : „Oude pharmaceutische boeken bijeengebracht in het Land van Herle”.
1972. VALENCIENNES - Musée des Beaux-Arts.
Exposition : Pharmacie et Médecine d'Antan (Pharm. L. Cotinat, P. Julien).
Catalogue : „Pharmacie et Médecine d'Antan”.
- Orchies - Collection privée A. Leroux.
Exposition : La Chicorée dans l'Histoire de la Médecine et dans la Céramique pharmaceutique (A. Leroux, Dr. D.A. Wittop Koning, L. Cotinat et P. Julien).
Catalogue : „La Chicorée dans l'Histoire de la Médecine et dans la Céramique pharmaceutique”.
1974. YPRES - Salle d'exposition de la A.S.L.K.
Exposition : Westhoek en de Farmacie (Apr. M. Delbeke) en Pharmaceutische gewichten (Apr. T. Geldof).
Catalogue : „Westhoek en de Farmacie”.

**PHARMACIE ET MEDECINE
D'ANTAN**

SOCIÉTÉ D'HISTOIRE DE LA PHARMACIE
CERCLE BENELUX D'HISTOIRE DE LA PHARMACIE
KRING VOOR DE GESCHIEDENIS VAN DE PHARMACIE IN BENELUX
SOCIÉTÉ FRANÇAISE DES DOCTEURS EN PHARMACIE

Exposition organisée
à l'occasion de la réunion commune
de la Société d'Histoire de la Pharmacie,
du Cercle Benelux d'Histoire de la Pharmacie -
Kring voor de Geschiedenis van de Pharmacie in Benelux
et de la Société Française des Docteurs en Pharmacie,
à Saint-Amand-les-Eaux, Valenciennes et Orchies,
les 21 et 22 octobre 1972

LA CHICORÉE

dans
L'HISTOIRE DE LA MÉDECINE
et dans
LA CÉRAMIQUE PHARMACEUTIQUE

VALENCIENNES
MUSÉE DES BEAUX-ARTS
22 octobre - 22 novembre 1972

SAINT-AMAND-LES-EAUX, VALENCIENNES, ORCHIES.
21-22 octobre 1972

TENTOONSTELLING

**Westhoek en de Farmacie
IEPER**

12 en 13 oktober 1974.

EXPOSITION
D'ART PHARMACEUTIQUE

CHARLEROI

du 15 au 30 octobre 1966

OUDENAARDE en de FARMACIE

OUDENAARDE

LIEDTS-KASTEEL
18 mei — 3 juni 1968

ARTISTIEK
FARMACEUTISCH
TESTIMONIUM

„int soete lant van Waes“

Oude pharmaceutische boeken
bijeengebracht in het Land van Herle

1961. DORDRECHT - Musée Mr. Simon van Gijn.
Exposition : De farmaceutische geschiedenis van Dordrecht (Apr. E.G. van de Rest et Dr. E. Grendel).
Catalogue : Tentoonstelling ter gelegenheid van het Congres van de Kring voor de Geschiedenis van de Pharmacie in Benelux gehouden te Dordrecht.
1962. MALINES - Musée „De Zalm”.
Exposition : Mechelen en de Farmacie (Apr. R. Van den Heuvel).
Catalogue : „Mechelen en de Farmacie”.
1962. LEYDE - Bibliothèque de la Rijksuniversiteit.
Exposition : Werken die in Leiden gedrukt zijn en die de verschillende aspecten van het apothekersvak belichten
Catalogue : L.S.
1965. VENLO - Hôtel de Ville.
Exposition : Venlose Pharmaceutica (Dr. P.A. Jaspers).
1965. COURTRAI - Musée de la Ville.
Exposition : Farmaceutisch Kunstbezit in Zuid West-Vlaanderen (Apr. B. Mattelaer).
Catalogue : „Farmaceutisch Kunstbezit in Zuid West-Vlaanderen”.
1966. CHARLEROI - Institut National du Verre.
Exposition : Exposition d'Art pharmaceutique (Pharm. M. Brasseur, A. Gilson, H. Michel-Mahaut, Dr. A. Guislain et Ch. Michot).
Catalogue : „Exposition d'Art Pharmaceutique”
- Maison des pharmaciens.
Exposition : Vie et travaux du pharmacien D.A. Van Bastelaer (1823-1907).
1968. AUDENAERDE - Château Liedts.
Exposition : Oudenaarde en de Farmacie (Pharm. M. De Smet).
Catalogue : „Oudenaarde en de Farmacie”.
1969. LUXEMBOURG - Villa Vauban.
Exposition : Art de guérir au Pays de Luxembourg (Pharm. A. Nimax)
1970. SAINT-NICOLAS - Musée de la Ville, Laboratoires Tuypens, Pharmacie De Causmaecker à Lokeren.
Expositions : Collections particulières.
Catalogue : Artistiek Farmaceutisch Testimonium „int soete lant van Waes (Apr. L. De Causmaecker).

TENTOONSTELLING

ter gelegenheid van het CONGRES van de KRING voor de
GESCHIEDENIS van de PHARMACIE in BENELUX
gehouden te DORDRECHT op 29 en 30 APRIL 1961
in MUSEUM Mr. S. van GIJN, Nieuwe Haven, DORDRECHT

BOEKEN en HANDSCHRIFTEN

WK = coll. Wittop Koning
G = coll. Grendel
v.G = coll. Musou. Mr. S. van Gijn
A.D = coll. Geneento Archief Dordrecht
UB = coll. Universiteits Bibliotheek Amsterdam

***

1. Aanstelling H. Prinsc tot veldapotheker van de Prins van Oranje
1 april 1748 (A.D 819)
2. Testimonium van volbrachten leertijd als apothekersleerling
(H. Prinsc verleend door het Collegium Pharmaceuticum
Dordracenum, 5 okt. 1742) (A.D 821)
- van dezelfde als candidaat in de Pharmacie, 5 okt. 1745.
3. Bewijs van toelating als meester-apotheker (H. Prinsc) verleend
door het Collegium Pharmaceuticum Dordracenum,
21 maart 1749 (A.D 822)
4. Testimonium van volbrachte leertijd als apothekersleerling, af-
gegeven door het Collegium Pharmaceuticum Dordracenum aan
G.J. van Heurs van Rijsort, 5 nov. 1776 (A.D 846)
5. Aanstelling van G.J. van Heurs van Rijsort tot lid van de De-
partementale Commissie van Geneeskundig Bestuur van Schelde
en Maas, residerende te Dordrecht, 15 juni 1801 (A.D 847)
6. Stedelijk Reglement Betreffende de Beoefening der Genees-, Heel-,
Vroed- en Artsnijmengkundige Wetenschappen van de Stad
Dordrecht en Herwede. Dordrecht 1809 (A.D 2025)
7. Idem, Dordrecht 1819 (A.D. 2028)
8. Idem, Dordrecht 17 maart 1834 (A.D 2030)
9. Rescriptie van de Confrerie tegen een request tot opname als
apotheker van Johannes van Viervelt 1692. (A.D 1037)
10. Reglement voor de Confrerie, mei 1666 (A.D 1029)
11. Consideratiën tot het formeren van de Confrerie der apothekers
te Dordrecht, 18 dec. 1655 (A.D 1027)
12. Notulenboek van het Collegium Pharmacia et Concordia,
1806 - 1851 (A.D 1063)

L.S.,

Tijdens de bijeenkomsten van onze vereniging is het enige
malen mogelijk geweest in de stad, waar een bijeenkomst
werd gehouden, een tentoonstelling te organiseren om dat-
gene naar voren te brengen, wat in die stad historisch van
farmaceutisch belang is geweest of in ruimere zin daarmede
in verband stond.

Door de medewerking van de staf van de Bibliotheek der
Rijksuniversiteit te Leiden was het thans mogelijk een
kleine expositie samen te stellen van werken, die in Leiden
gedrukt zijn en die de verschillende aspecten van het
apothekersvak in de loop der tijden belichten.

Uit de rijke collectie van deze Bibliotheek kon deze exposi-
tie met enige kostbare medisch-pharmaceutische handschriften
worden uitgebreid.

Van harte betuigen wij onze dank aan alle insenders: het Ge-
meentearchief, de Bibliotheek der Koninkl. Nederl. Mij. ter
bevoordering der Geneeskunst, de Goudse Librye en Dr. D.A.
Wittop Koning en in het bijzonder aan de Bibliothecaris van
de Bibliotheek der Rijksuniversiteit te Leiden, die niet
alleen een gelegenheid voor de expositie beschikbaar stelde,
maar bovendien met medewerking van zijn staf onder leiding
van Dr. P.C. Boeren deze expositie heeft doen inrichten.

E.G.

MECHELEN

EN DE

FARMACIE

TENTOONSTELLING

**"FARMACEUTISCH KUNSTBEZIT
IN ZUID WEST - VLAANDEREN"**

KORTRIJK

6 november - 22 november 1965

EXPOSITIONS ET CATALOGUES

A l'occasion de certaines réunions du Cercle, des expositions ont été réalisées, pour lesquelles un catalogue a habituellement été publié. Depuis les 25 années d'existence du Cercle, les expositions suivantes ont été organisées :

1952. BRUXELLES - Musée du Livre.
Exposition : Livres anciens pharmaceutiques, de botanique, de médecine de la collection Dr. Pharm. A. Couvreur.
1953. ROTTERDAM - Local du Département de Rotterdam de la K.N.M.P.
Exposition : Ex-libris pharmaceutiques (Dr. P.H. Brans).
1956. UTRECHT - Musée de l'Université.
Exposition : „300 jaar Utrechtse Pharmacopee” (Dr. J.C. van Citter-Eymers et Dr. D.A. Wittop Koning).
Catalogue : „300 jaar Utrechtse Pharmacopee”.
1957. BRUXELLES - Maison des Etudiants U.L.B.
Exposition : „Art et Pharmacie” (Pharm. E.G. Segers).
Catalogue : „Art et Pharmacie” - „Kunst en Farmacie”.
1958. MONS - Bibliothèque de la Ville.
Exposition : „Histoire de la Pharmacie à Mons et dans le Hainaut” (Pharm. M. Basseur).
Catalogue : „Histoire de la Pharmacie à Mons et dans le Hainaut”.
1958. GOUDA - Hôpital Catharina.
Exposition : „Schoonheid in de Pharmacie”.
(Dr. E. Grendel et Dr. J. Schouten).
1959. MAESTRICHT - Natuurhistorisch Museum.
Exposition : „De oude apotheek van het Maasland (Dr. P.H. Brans, Dr. E.M. Kruytzer, Dr. E.C. Hollman et R.M. Nadaud).
Catalogue : Programma en historische data ter gelegenheid van de najaarsvergadering 1959. „De oude Apotheek van het Maasland”.
Programme et données historiques à l'occasion de la réunion d'automne 1959. „L'Ancienne Pharmacie du Pays Mosan”.
1960. MIDDELBOURG - Bibliothèque provinciale de la Zélande.
Exposition : „Keurcollectie pharmaceutisch-historische boeken (H. Pieters).
— Musée de la Zeeuws Genootschap der Wetenschappen.
Exposition : „Tien jaar Kring voor de geschiedenis van de Pharmacie in Benelux” (Dr. P.H. Brans).

Art et Pharmacie

300 jaar Utrechtse Pharmacoepie

tentoonstelling ter gelegenheid van de vergadering van de

KRING BENELUX VOOR DE GESCHIEDENIS VAN DE PHARMACIE

Universiteitsmuseum

Utrecht

17 November - 1 December 1956

8 - 13 SEPTEMBRE 1958

BRUXELLES - CITE UNIVERSITAIRE

CERCLE BENELUX D'HISTOIRE
DE LA PHARMACIE

Programme

et

données historiques

à l'occasion de la

RÉUNION D'AUTOMNE 1959

JEAN PIERRE MINCKELERS, pharmacien
1746-1824

Le 4 avril 1970 :

Pharm. I. Etienne. Verviers. Ancien Trésorier du Cercle, Ancien Président du Cercle, membre fondateur.

Le 24 octobre 1970 :

Monsieur P. Julien. Paris. Secrétaire-Général adjoint de la Société d'Histoire de la Pharmacie, Secrétaire-Général de l'Union Mondiale des Sociétés d'Histoire Pharmaceutique. Paris.

Le 18 avril 1971 :

Pharm. P. Vande Vyvere († 1973), Bruges. Ancien Rédacteur du Bulletin, membre fondateur.

Prof. Dr. G. Folch Jou. Madrid. Président de l'Académie Internationale d'Histoire de la Pharmacie, Président de la Sociedad Española de Historia de la Farmacia.

Le 25 mai 1975 :

Doc. Dr. et Mag. K. Ganzinger, Docent en Histoire de la Pharmacie. Vienne.

Prof. Dr. A. Heyndrickx. Initiateur d'un Lectorat en Histoire des Sciences Pharmaceutiques à la Rijksuniversiteit de Gand.

Prof. Dr. G. Sonnedecker. Professeur d'Histoire de la Pharmacie. Université de Wisconsin. Madison.

Prof. Dr. H. Tartalja. Professeur d'Histoire de la Pharmacie. Zagreb. Secrétaire-Général de l'Académie Internationale d'Histoire de la Pharmacie.

Prof. Dr. G. Urdang
Madison U.S.A.
1951 - 1960 †

Dr. M. Bouvet
Paris
1951 - 1965 †

Prof. Dr. J. Häffiger
Luzern
1951 - 1954 †

Prof. Dr. D. Folch Andreu
Madrid
1951 - 1960 †

Prof. Dr. A. Vitolo
Pisa
1955

Prof. Dr. G. Dann
Kiel
1955

Mr. P. Julien
Paris
1970

Prof. Dr. G. Folch Jou
Madrid
1970

Prof. Dr. K. Ganzinger
Wenen
1975

Prof. Dr. A. Heyndrickx
Gent
1975

Prof. Dr. G. Sonnedecker
Madison U.S.A.
1975

Prof. Dr. H. Tartalja
Zagreb
1975

MEMBRES D'HONNEURS

MEMBRES D'HONNEUR

Le 6 octobre 1951 furent nommés les premiers Membres d'Honneur du Cercle :

Prof. Dr. G. Urdang († 1960), Directeur de l'American Institute of the History of Pharmacy. Madison (Wisconsin). U.S.A.

Dr. M. Bouvet († 1964), Président de la Société d'Histoire de la Pharmacie. Paris.

Prof. Dr. J.A. Häfliger († 1954), Président de l'Internationale Gesellschaft für Geschichte der Pharmazie. Lucerne.

Prof. Dr. D.R. Folch y Andreu († 1960), Président de la Sociedad Española de Historia de la Farmacia. Madrid.

Le 16 avril 1955 :

Prof. Dr. A.E. Vitolo, Président de l'Associazione Italiana di Storia della Farmacia, Président de l'Union Mondiale des Sociétés d'Histoire Pharmaceutique. Pise.

Prof. Dr. G.E. Dann, Président de l'Internationale Gesellschaft für Geschichte der Pharmazie. Kiel.

Le 22 octobre 1960 :

Dr. L.J. Vandewiele. Gand. Ancien Secrétaire du Cercle, membre fondateur.

Le 28 avril 1962 :

Dr. P.H. Brans. Rotterdam. Ancien Président du Cercle, membre fondateur.

**Cercle Benelux
d'Histoire de la Pharmacie**

Fonde le 18 avril 1950

**Kring voor de Geschiedenis
van de Pharmacie in Benelux**

Opgericht 18 april 1950

Le Cercle Benelux d'Histoire
de la Pharmacie, en reconnaissance
des éminents services rendus, a conféré
le titre de

MEMBRE d'HONNEUR

à Monsieur

De Kring voor de Geschiedenis
van de Pharmacie in Benelux,
kent uit erkentelijkheid voor bewezen
diensten de titel van

ERELID

toe aan de Heer

Le President — De Voorzitter

De Secretaris — Le Secretaire

BULLETINS

Cinquante Bulletins ont été publiés durant les 25 années d'existence du Cercle.

Ceci ne signifie pas que les Bulletins ont paru régulièrement 2 fois par an. Il y a eu une année avec 5 numéros, et une sans aucun. La mise en page constitua aussi un grand problème.

Ces interruptions ne peuvent être imputées aux rédacteurs, parce que, à cause de difficultés financières du Cercle, ils étaient obligés d'obtenir des tirés-à-part d'autres publications périodiques. Il fut surtout fait appel aux Annales Pharmaceutiques de Belgique, au Farmaceutisch Tijdschrift voor België, au Pharmaceutisch Weekblad et au Bulletin de Pharmacie (Bruxelles). Le Cercle leur en est reconnaissant.

Bien que comme impression et présentation la série de Bulletins ne soit ni parfaite ni esthétique, personne ne niera à la lecture de l'index paru dans le n° 50 qu'il y a là, accumulée, une mine d'or au point de vue histoire de la pharmacie, principalement en ce qui concerne les anciens Pays-Bas.

Ces Bulletins ne sont pas seulement plein d'intérêt par la documentation qu'ils comportent, mais ils sont également le témoin de l'enthousiasme et de l'idéalisme qui se sont manifestés pour l'étude du passé de la pharmacie. Ils constituent un témoignage durable du grand travail entrepris par le Cercle.

Cercle Benelux d'Histoire de la Pharmacie
Kring voor de Geschiedenis van de Pharmacie in Benelux

BULLETIN No 1
JUNI 1951

Redacteurs { **Apoth. P. van de Vyvere, Brugge**
Rédaction { **Dr. D. A. Wittop Koning, Amsterdam**

RÉUNIONS.

50 réunions se sont tenues.

Chaque année un congrès a été organisé au printemps et à l'automne, dans des villes du Benelux.

Le comité, en liaison avec des collaborateurs de ces villes, s'est évertué, lors de ces réunions, pour faire bénéficier, au maximum, les participants de tout ce qui dans ces régions était digne d'intérêt, tant dans le domaine de l'histoire de la pharmacie que dans celui des arts.

Ainsi se déroulèrent les réunions de Gand (1951), Gouda (1951), Bruxelles (1952), Amsterdam (1952), Rotterdam (1953), Bruges (1953), Luxembourg (1954), Hasselt et Maeseyk (1955), Breda (1955), Anvers (1956), Utrecht (1956), Louvain (1957), Mons (1958), Gouda (1958), Liège (1959), Maastricht (1959), Middelbourg (1960), Dordrecht (1961), Tournai (1961), Malines (1962), Leyde (1962), Diest et Hasselt (1963), Bois-le-Duc (1963), Haerlem (1964), Venlo et Maeseyk (1965), Courtrai (1965), La Haye (1966), Charleroi (1966), Zutphen et Arnhem (1967), Audenaerde (1968), Delft (1968), Luxembourg (1969), Amsterdam (1970), Saint-Nicolas (1970), Heerlen (1971), Orval (1971), Amersfoort (1972), St.-Amand-les-Eaux et Valenciennes (1972), Anvers (1973), Eindhoven (1974), Ypres (1974), Gand (1975).

La réunion jubilaire de Gand est donc la 50ème de la série, si l'on tient compte de la réunion initiale de Rotterdam et des 7 Congrès Benelux qui furent organisés en collaboration, dans le cadre de l'Histoire des Sciences. Ces congrès triennaux ont été organisés en collaboration avec la Genootschap voor Geschiedenis der Geneeskunde, Wiskunde, Natuurwetenschappen en Techniek (GeWiNa), avec le Groupe Luxembourgeois d'Historiens des Sciences, avec le Comité Belge d'Histoire des Sciences, avec la Zuidnederlands Genootschap voor de Geschiedenis der Geneeskunde, Wiskunde en Natuurwetenschappen (Zuid GeWiNa), avec le Centre National d'Histoire des Sciences et le Centre d'Histoire des Sciences et des Techniques U.C.L. Ces Congrès Benelux eurent lieu à Haerlem (1954), Bruxelles et Louvain (1957), Luxembourg (1960), Louvain (1964), Maastricht (1967), Luxembourg (1970) et Gand (1973).

Les réunions du Cercle ont prouvé leur intérêt. Toutes les communications scientifiques ont été suivies, toutes les expositions ont été inaugurées, toutes les visites aux musées et à ce qui était digne d'intérêt ont été effectuées et de ces réunions est née, ce qui n'est pas le moins remarquable, une atmosphère amicale au sein du Cercle.

L.J. VANDEWIELE
 Secrétaire 1950-'60
 Membre d'Honneur 1960-
 Rédacteur 1971-

E. GREDEL
 Secrétaire 1960-'66

P.A. JASPERS
 Secrétaire 1966-'70

B. MATTELAER
 Secrétaire 1970-
 Trésorier 1974-

LES SECRÉTAIRES

D.A. WITTOP KONING
 Rédacteur 1950-

P. VANDE VYVERE
 Rédacteur 1950-'70
 Membre d'Honneur 1973

A. GUISLAIN
 Administrateur 1960-

MEMBRES DU BUREAU

P.H. BRANS
Président 1950-'61
Membre d'Honneur 1962-

I. ETIENNE
Trésorier 1950-'55
Vice-Président 1955-'61
Président 1961-'70
Membre d'Honneur 1970-

E.L. AHLRICHS
Vice-Président 1961-'70
Président 1970-

LES PRÉSIDENTS

A. COUVREUR
Vice-Président 1952-'55

M. BRASSEUR
Vice-Président 1970-'73

E.G. SEGERS
Trésorier 1955-'74
Vice-Président 1974-

LES VICE-PRÉSIDENTS

COMITE

Présidents :

Dr. P.H. Brans. Rotterdam. 1950-1961
Pharm. I. Etienne. Verviers. 1961-1970
Pharm. E.L. Ahlrichs. Utrecht. 1970-

Vice-Présidents :

Dr. A. Couvreur. Bruxelles. 1952-1955
Pharm. I. Etienne. Verviers. 1955-1961
Pharm. E.L. Ahlrichs. Utrecht. 1961-1970
Pharm. M. Brasseur. Fleurus. 1970-1973
Pharm. E.G. Segers. Bruxelles. 1974-

Secrétaires :

Dr. L.J. Vandewiele. Gand. 1950-1960
Dr. E. Grendel. Gouda. 1960-1966
Dr. P.A. Jaspers. Venlo. 1966-1970
Pharm. B. Mattelaer. Courtrai. 1970-

Trésoriers :

Pharm. I. Etienne. Verviers. 1950-1955
Pharm. E.G. Segers. Bruxelles. 1955-1974
Pharm. B. Mattelaer. Courtrai. 1974-

Rédacteurs :

Dr. D.A. Wittop Koning. Amsterdam. 1950-
Pharm. P. Vande Vyvere. Bruges. 1950-1970
Dr. L.J. Vandewiele. Gand. 1970-

Administrateurs :

Dr. D.A. Wittop Koning. Amsterdam. 1950-
Pharm. A. Nimax. Luxembourg. 1954-1960
Dr. A. Guislain. Marchienne. 1960-
Pharm. J.B. van Gelder. Goringhem. 1974-

Phn I. ETIENNE

Prof. Dr. J. GILLIS

Phn P. VANDEVYVERE

Dr. P.H. BRANS

Dr. L.J. VANDEWIELE

Dr. D.A. WITTOP KONING

LES FONDATEURS

FONDATION

Le Cercle Benelux d'Histoire de la Pharmacie a été fondé à Rotterdam le 18 avril 1950.

Cette fondation avait été précédée de divers préambules. Durant l'Assemblée générale de la Fédération Internationale Pharmaceutique (FIP) de 1949, à Amsterdam, les historiens de la pharmacie ont eu la possibilité d'échanger leurs idées et d'y examiner l'opportunité et la possibilité de créer une société d'histoire de la pharmacie en Benelux. On y a conclu que le passé des pays de l'actuel Benelux formant une entité historique qui s'y est développée conjointement, il n'était guère possible de scinder ces pays pour l'étude de leur histoire.

Un appel fut lancé par le Dr. Brans, et publié dans les revues pharmaceutiques, par lequel tous ceux qui, en Benelux, s'intéressaient à l'Histoire de la Pharmacie étaient invités à se faire connaître.

Les réponses ne furent pas nombreuses, mais manifestaient intérêt et enthousiasme. Aussi fut-il décidé d'organiser une réunion. L'invitation à participer à celle-ci était signée par : le Dr. P.H. Brans (Rotterdam), Prof. Dr. J. Gillis (Gand), Phn P. Vande Vyvere (Bruges), Phn L. Vandewiele (Gand), Dr. D.A. Wittop Koning (Amsterdam) et cette réunion eut lieu à Rotterdam le 18 avril 1950. Il y fut décidé de mettre sur pieds la création du Cercle et de désigner un comité directeur composé de :

Président : Dr. P.H. Brans (Rotterdam)

Secrétaire : Phn L. Vandewiele (Gand)

Trésorier : Phn I. Etienne (Verviers)

Le comité directeur fut chargé de mettre au point un projet de règlement, d'organiser une réunion en Belgique et d'envisager la publication d'un Bulletin.

Cette première réunion eut lieu à Gand les 3 et 4 mars 1951. Un règlement fut établi. Le pharm. P. Vande Vyvere fut nommé rédacteur du Bulletin, ainsi que le Dr. D.A. Wittop Koning, auquel fut aussi confiée la fonction de Bibliothécaire-Administrateur. Il ne fut pas désigné de Vice-Président (fonction à laquelle le pharm. A. Couvreur fut désigné, le premier, en 1952). Le coup d'envoi était donné, le Cercle était créé, les travaux commencés. L'aperçu des 25 années d'activité prouve que ce fut là un bon départ.

SYNOPSIS
DU
CERCLE BENELUX D'HISTOIRE DE LA PHARMACIE

A l'occasion du 25e anniversaire du Cercle Benelux d'Histoire de la Pharmacie, il convient de donner un bref aperçu de la raison d'être de ce Cercle et de ses travaux, après quoi il sera traité de sa fondation, de son comité, de ses membres d'honneur, de ses réunions, de son Bulletin, de ses expositions, de ses catalogues, des médailles d'honneur, des doctorats.

Un synopsis ne pouvant qu'être schématique, il convient, pour plus de détails, de s'en référer aux publications.

Que ce synopsis soit un témoignage de remerciement et de reconnaissance du Cercle à l'égard de tous ceux qui contribuèrent par leur collaboration à son épanouissement, ainsi qu'une incitation, pour ceux qui s'y intéressent, à participer à ses travaux futurs.

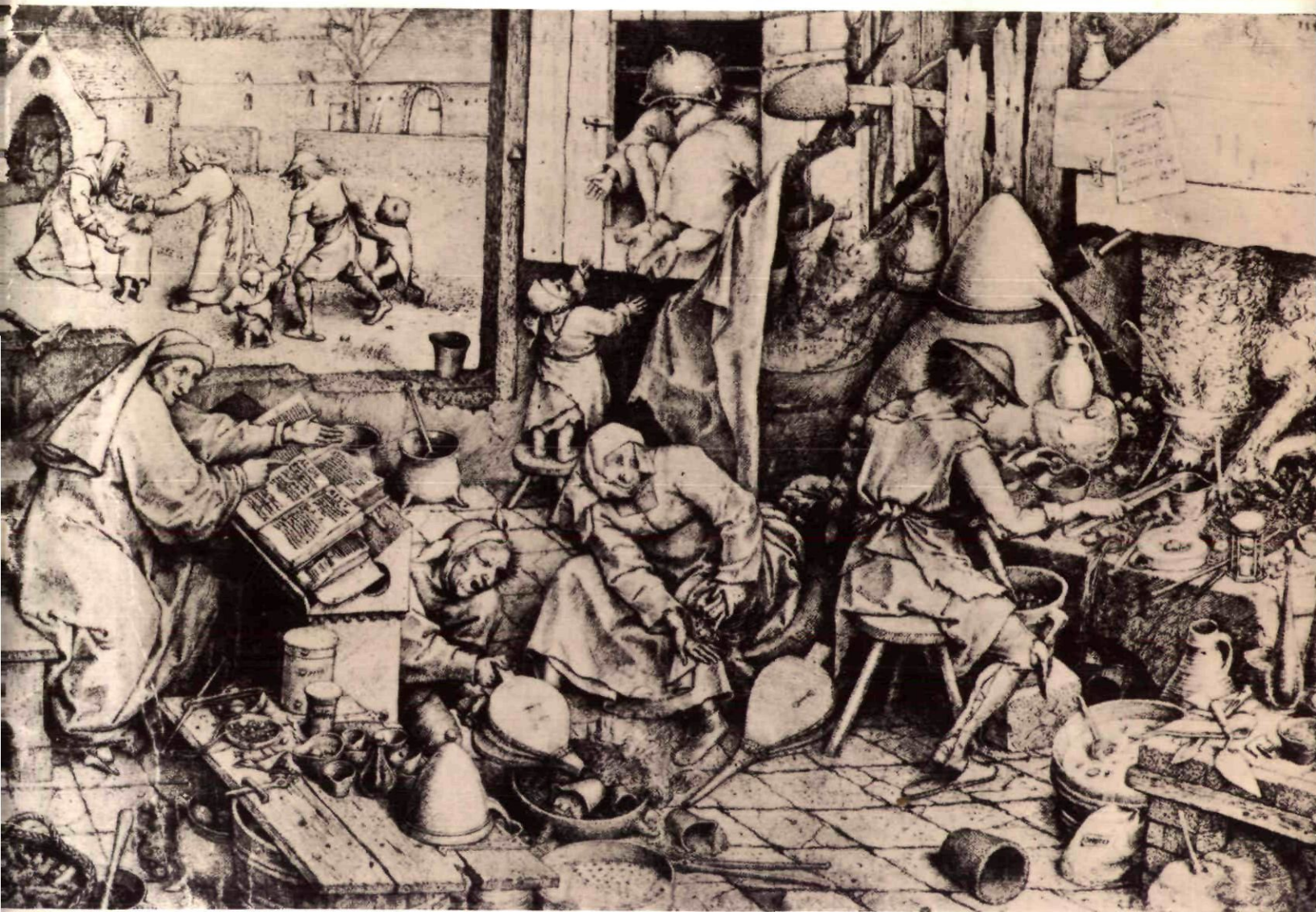
(Traduction française par E.G. SEGERS)

Cercle Benelux d'Histoire de la Pharmacie

Kring voor de Geschiedenis van de Pharmacie in Benelux

25^e Anniversaire

1950 - 1975

25-jarig Jubelfeest